

HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
15. 09. 2017	
Dnro/Dnr	HEL 2017-010165
Tehtäväluokka	720001
Uppgiftsklass	

Helsingin kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle

Helsingin kaupunki edistää epätasa-arvon lisääntymistä kieltenopetuksessa

Perusopetuksen tuntijaossa A1-kielen tuntimäärä on 16 vuosiviikkotuntia. Helsingissä A1-kieliä ovat espanja, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, kiina ja englanti. 1.8.2016 voimaan tullut uusi perusopetuksen tuntijakoasetus siirsi aiemmin vuosiluokilla 7–9 olleen yhden A1-kielen tunnin opetettavaksi vuosiluokilla 1–6.

Helsingin kaupunki on opetuksen järjestäjänä sijoittanut siirtyneen tunnin vuosiluokalle 5. Ne oppilaat, jotka ovat aloittaneet 1.8.2016 vuosiluokilla 6, jäävät ilman yhden vuosiviikkotunnin opetusta, koska Helsingin kaupunki ei ole tehnyt päätöstä tunnin opettamisesta heille myöhemmillä vuosiluokalla. Kaupungin päätöksen mukaan opetuksen tavoitteet saavutetaan pedagogisilla ratkaisulla, joita ei ole määritelty.

Kysymme, miksi Helsingin kaupunki on päätenyt siihen, että kaupunki ei järjestä perusopetuksen aikana 16 vuosiviikkotuntia A1-kielen opetusta. Miksi yksi vuosiviikkotunti (38 tuntia) korvataan pedagogisilla ratkaisulla? Millaisia nämä pedagogiset ratkaisut ovat olleet, ja miten niistä on tiedotettu kouluille, opettajille ja oppilaiden vanhemmille? Miten ratkaisujen toteutusta on seurattu?

Opetushallitus antoi 18.8.2016 ohjeistuksen, jossa se toteaa, että sillä ei ole lakiin perustuvaa toimivaltaa määrätä, miten tuntimäärät siirtymävaiheessa lasketaan. Asetuksen tulkinta kuuluu opetuksen järjestäjille.

Opetushallitus toteaa ohjeistuksessaan, että perusopetuslain 30 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetushallituksen mielestä lähtökohtana edellä todettujen säännösten tulkinnassa on pidettävä sitä, että opetuksen järjestäjät turvaavat oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun ja oikeuksien toteutumisen. Opetushallitus toteaa ohjeistuksessaan, että toisaalta opetuksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan varmistaa myös erilaisilla pedagogisilla ratkaisulla ja tukemalla yksittäistä oppilasta. Lisäksi opetuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että perusopetuksen mukainen vuosiluokkakohtainen vähimmäistuntimäärä täyttyy.

Opetusvirastolta 4.4.2017 saadun vastauksen mukaan Helsingissä on tulkittu Opetushallituksen ohjetta siten, että A1-kielessä ei tarvita siirtymäajan tuntijakoa vaan opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa pedagogisin ratkaisuin. Viestissä todetaan myös, että koska Helsingissä opetetaan B1-kieltä kaksi tuntia yli valtakunnallisten minimituntien, kaikki peruskoulun oppilaat saavat opetusta yhteensä vähintään tuntijakoasetuksen minimimäärän eli 222 vuosiviikkotuntia.

Koulutusasioiden apulaispormestari Pia Pakarinen on ilmoittanut, että hän on tullut samaan johtopäätökseen Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (entisen opetusviraston) kanssa. Helsinki jatkaa yhden vuosiviikkotunnin (38 tuntia) järjestämistä pedagogisin ratkaisuin.

Sama määrä opetusta kaikille

Näkemyksemme on, että tuntijakoasetus määrittää kunkin oppiaineen vähimmäistuntimäärän vuosiviikkotunteina. Tätä tuntimäärää ei voi kokonaisen ikäluokan osalta korvata pedagogisilla ratkaisuilla.

Viittaamme opetusvirastolta 4.4.2017 tulleeteseen viestiin ja toteamme, että Helsingin kaupungin tarjoaman kahden ylimääräisen B1-kielen tunnin opetus ei poista velvoitetta opettaa asetuksessa määriteltyjen aineiden eli tässä tapauksessa A1-kielen 16 vuosiviikkotunnin tuntimäärää perusopetuksen aikana.

A1-kielen päättöarviointi pohjautuu 16 tunnin opetukseen. Yhden vuosiviikkotunnin puuttuminen asettaa oppilaat eriarvoiseen asemaan päättöarvioinnissa.

Vuosiluokille 1–6 siirtyvän tunnin järjestäminen opetuksena ei aiheuta lisäkustannuksia opetuksen järjestäjille. On ilmeistä, että yhden vuosiviikkotunnin korvaamista määrittelemättömin pedagogisin ratkaisuin on käytetty säästökeinona.

Edellytämme, että asia käsitellään uudelleen ja että Helsingin kaupunki järjestää maan pääkaupunkina esimerkillisesti puuttuvan yhden vuosiviikkotunnin normaalina opetuksena tällä hetkellä 7. vuosiluokalla oleville oppilaille. Korostamme, että tästä ei koidu kaupungille lisäkustannuksia, koska kokonaistuntimäärä vastaisi tällöin näidenkin oppilaiden osalta vain valtakunnallista minimiä.

Helsingissä 13.9.2017

Sanna Karppanen, puheenjohtaja
Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry

Heidi Nevalainen, puheenjohtaja
Helsingin kieltenopettajat ry

Timo Saavalainen, puheenjohtaja
Helsingin Opettajien Ammattiyhdistys Ry

Sanna Valtonen, puheenjohtaja
HELVARY ry – helsinkiläiset vanhempainyhdistykset

Lisätiedot: Sanna Karppanen, sanna.karppanen@sukol.fi, puh. 040 511 4062